T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2017 / 426
KARAR NO : 2017 / 608
KARAR TR : 23.10.2017

ÖZET: Devlet memuru olarak çalışmaktayken emekliye ayrılan ve daha sonra sözleşmeli personel olarak çalışmaya devam eden davacıya, emekli maaşlarının yersiz ödendiğinden bahisle tesis edilen borç tahakkuku işleminin iptali istemiyle açılan davanın, İDARİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : E. Y.
Vekili : Av. M.K.
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
Vekili : Av. E. Ç.

O L A Y : Davacı vekili dilekçesinde; müvekkilinin 2006/6. ayına kadar Devlet memuru olarak çalıştığını, bu tarihte emekli olduğunu, Emekli Sandığından kendisine emekli aylığı bağlandığını; daha sonra KPSS sınavına girerek yeniden 4/B sözleşmeli personel olarak 11.07.2007 tarihinde Muş Devlet Hastanesi atandığını ve burada çalışmaya yeniden başladığını; emekli aylığını da 2012 yılı Aralık ayına kadar almaya devam ettiğini ancak 2013/ 01 döneminden itibaren ödenmediğini; SGK Muş il Müdürlüğünün, 01.08.2007-31.12.2012 tarihleri arasında ödenen emekli aylıklarının rücuu talebiyle, Muş İcra Müdürlüğünün 2013/ 1897 Esas sayılı takibiyle icra takibi başlattığını; müvekkilinin yasal süresi içerinde borca itiraz etiğini, ancak Kurumun; borcun yapılandırılması için, itirazın geri çekilmesi gerektiği, aksi halde cebri icra, haciz yoluna başvuracağını bildirmesi üzerine, müvekkilinin itirazını geri çektiğini; davalı kurum tarafından ödenen emekli aylıkların rücuu talebiyle açılan icra takibinin haksız olduğunu, müvekkilinin emekli aylığının kesilemeyeceği gibi ödenen aylıkların geri istenemeyeceğini, çünkü; 5335 sayılı Kanun ile yapılan düzenlemede;

idareler, döner sermayeler, fonlar, belediyeler, il özel idareleri, belediyeler ve il özel idareleri tarafından kurulan birlik ve işletmeler, sosyal güvenlik kurumları, bütçeden yardım alan kuruluşlar ile özel kanunla kurulmuş diğer kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşları, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bunların bağlı ortaklıkları ile müessese ve işletmelerinde ve sermayesinin %50'sinden fazlası kamuya ait olan diğer ortaklıklarda herhangi bir kadro, pozisyon veya görevde çalıştırılamaz ve görev yapamazlar."; denildiğini; 5335/30. maddesinin 01/01/2005 tarihinden itibaren yürürlüğe girmesi ile Sosyal Güvenlik Kurumlarından emekli aylığı alanların Kamuya ait teşebbüslerde çalışması esnasında aldıkları emekli aylıklarının durdurulmasının gerektiğini; çalışanın hem kendi aylığını alması hem de çalıştığı kurumdan aylık alması halinde, SGK'nın bu aylıkların iadesini isteyeceğini; 5510/Geçici 47'inci madde ile, 5335 sayılı Kanunun 30. maddesi kapsamında çalışmaya başlayanlara yapılan yersiz ödemelerin yapılandırılmasının düzenlendiğini; müvekkilinden, 5335 sayılı yasanın 30. maddesi ile yapılan düzenleme neticesinde Devlet Kurumu tarafından ödenen aylıkların geri alınmamasının gerektiğini; 657 sayılı Kanun ile ödenen emekli aylıklarının SGK tarafından faizi ile birlikte istenildiğini; 4/B sözleşmeli memur statüsünde olduğu için, kendisine işçi gibi 4857 sayılı İş Kanunu statüsünden değerlendirilerek prim ödenmiş olduğunu; müvekkilinin devlet memuru değil, sözleşmeli personel statüsünde çalıştığını, tüm Sigorta Kollarından prim ödenmesi halinde emekli aylığının da yeniden değerlendirilmesinin gerektiğini; sebepsiz zenginleşme hükümleri doğrultusunda yapılan ödemelerin rücuu için, Borçlar Kanunu'nun 62 ve 63. maddeleri gereğince Sandığın haksız yere ödediği emekli aylıkları ile faizlerini geri alabilmesi için kötü niyetli olunduğunun Sandık tarafından kanıtlanmasının gerektiğini; Yargıtay 10. Hukuk Dairesinin Esas: 2002/2717, Karar: 2002/3160 /Tarih: 08.04.2002'li bir kararında; emeklilerin ancak yaşamlarını devam ettirdiklerini, ellerinde bir şey kalmadığından emeklinin SGK'ya borçlu olmadığına karar verdiğini; müvekkilinin 4/b sözleşmeli personel olduğunu, kötüniyetli olmadığını, bu nedenle ödenen emekli aylıklarının geri istenemeyeceğini ifade ederek; fazlaya ilişkin dava ve talep hakları saklı kalmak üzere, 1-Emekli Sandığı (SGK) tarafından, müvekkiline 01.08.2007-31.12.2012 tarihleri arasında ödenen emekli aylığının rücuu talebiyle açılan Muş İcra Müdürlüğünün E:2013/1897 sayılı icra takip dosyasında borçlu olmadıklarının tespitine, 2-4/b Sözleşmeli olarak çalışan müvekkilinin emekli aylığının kesilmemesi gerektiğinin tespitine karar verilmesi istemiyle 16.7.2013 tarihinde adli yargı yerinde dava açmıştır.

Muş 2. Asliye Hukuk Mahkemesi; 10.2.2014 gün ve E:2013/314, K:2014/41 sayı ile, HSYK'nın yetkilendirmeye ilişkin kararına istinaden, dosyayı Muş 1. Asliye Hukuk (İş) Mahkemesine göndermiş; Muş 1. Asliye Hukuk Mahkemesi(İş Mahkemesi Sıfatıyla);25.9.2014 gün ve E:2014/291, K:2014/ 814 sayı ile, uyuşmazlığın esasını inceleyerek, davanın esastan reddine karar vermiş; tarafların temyiz istemleri üzerine Yargıtay 10. Hukuk Dairesi; 17.3.2016 gün ve E:2014/27207, K:2016/3579 sayı ile, taraflar arasındaki hukuki ilişkinin, çekişmenin niteliği ve dayanılan hukuki sebep dikkate alındığında, uyuşmazlığın temel çözümünde 506, 1479, 4857, 5510 sayılı Kanunların uygulama yerinin olmadığı, adli yargı ve giderek sınırlı yetki ile donatılmış iş mahkemelerinin görevinin bulunmadığı, bu tür davaların idari yargının görev alanı içerisine girdiği gerekçesiyle hükmün bozulmasına karar vermiştir.

MUŞ 1.ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ(İŞ MAHKEMESİ SIFATIYLA); 3.1.2017 gün ve E:2016/523,

K:2017/8 sayı ile, "(…) Yargıtay bozma ilamı doğrultusunda dosya Mahkememizin 2016/523 esasına kaydedilmiştir.

Mahkememizce bozma ilamına aynen uyularak yeniden yargılama yapılmıştır.

Delillerin Değerlendirilmesi ve Gerekçe;

Dava, kesilen emekli ayığının yeniden bağlanması ve yersiz ödendiği ileri sürülen aylıklar yönünden borçlu olmadığının tespiti istemine ilişkindir.

Davacıya davalı idare tarafından emekli aylığı, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümleri gereğince idari usul ve esaslar çerçevesinde bağlanmış olup, sonradan meydana gelen değişikler neticesinde aylığın kesilmesi ve yersiz ödendiği iddia edilen ödemeler yönünden iade talebi ve davacının borçlu olmadığının tespitine ilişkin hukuki uyuşmazlık ve çözümü 2577 sayılı Kanunun 2. maddesi gereğince idari yargının görev alanına girdiği anlaşılmakla mahkememizce görevsizlik kararı verilerek aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM: Yukarıda açıklanan nedenlerle :

1-Davacının açmış olduğu davanın idari yargının görevinde olduğu anlaşıldığından mahkememizin açılan davada GÖREVSİZLİĞİNE,

2-Görevsizlik kararının kesinleşmesinden itibaren 30 GÜN içerisinde görevli ve yetkili İdari Yargı Merciinde dava açılabileceğinin BELİRTİLMESİNE…" karar vermiş; bu karar temyiz/istinaf yoluna başvurulmaksızın kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez aynı somut olay ve gerekçeleri ileri sürerek, sonuç itibariyle davalı kurumun 26.12.2012 tarih ve 16760878 sayılı borç tahakkuk işleminin iptali istemiyle 10.2.2017 tarihinde idari yargı yerinde dava açmıştır.

VAN 2.İDARE MAHKEMESİ; 13.4.2017 gün ve E: 2017/320 sayı ile, "(…)16.06.2006 tarih ve 26200 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "Yersiz Ödemelerin Geri Alınması" başlıklı 96.maddesinde "Kurumca işverenlere, sigortalılara, isteğe bağlı sigortalılara gelir veya aylık almakta olanlara ve bunların hak sahiplerine, genel sağlık sigortalılarına ve bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilere, fazla veya yersiz olarak yapıldığı tespit edilen bu Kanun kapsamındaki her türlü ödemeler; a) Kasıtlı veya kusurlu davranışlarından doğmuşsa, hatalı işlemin tespit tarihinden geriye doğru en fazla on yıllık sürede yapılan ödemeler, bu ödemelerin yapıldığı tarihlerden, b) Kurumun hatalı işlemlerinden kaynaklanmışsa, hatalı işlemin tespit tarihinden geriye doğru en fazla beş yıllık sürede yapılan ödemeler toplamı, ilgiliye tebliğ edildiği tarihten itibaren yirmidört ay içinde yapılacak ödemelerde faizsiz, yirmidört aylık sürenin dolduğu tarihten sonra yapılacak ödemelerde ise bu süre sonundan, itibaren hesaplanacak olan kanunî faizi ile birlikte, ilgililerin Kurumdan alacağı varsa bu alacaklarından mahsup edilir, alacakları yoksa genel hükümlere göre geri alınır. Yersiz ödemelerin tespiti ile geri alınmasına ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar, Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir" hükmü düzenlenmiş olup, aynı Kanunun "Uyuşmazlıkların Çözüm Yeri" başlıklı 101. Maddesinde de "Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür" düzenlemesine yer verilmiştir.

Öte yandan, 27.09.2008 Tarih ve 27010 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Fazla ve Yersiz Ödemelerin Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" in "Fazla veya Yersiz Ödemelerden Kaynaklanan Alacağın Tahsil Şekilleri" başlıklı 13. maddesinde "Kurumca ilgililere fazla veya yersiz olarak yapıldığı tespit edilen ödemeler, ilgililerin Kurumdan alacaklarından mahsup edilmek, gelir ve aylıklarından kesinti yapılmak suretiyle tahsil edilir. Kurumdan her hangi bir alacağının bulunmaması hâlinde, genel hükümlere göre tahsil edilir", hükmü düzenlenmiş, 'Hüküm Bulunmayan Haller başlıklı 16. Maddesinde ise "Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, 27/9/2006 tarihli ve 2006/11058 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri uygulanır" kuralına yer verilmiş, 19.10.2006 Tarih ve 26324 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" in "Kamu Zararından Doğan Alacağın Tebliği ve Takibi" başlıklı 10. Maddesinde de " Kamu zararı alacaklarının yapılan tebligata rağmen sorumlular ve/veya ilgililerce süresinde rızaen ödenmemesi halinde ilgili alacak takip dosyası, sürenin bitiminden itibaren beş iş günü içerisinde, alacağın hükmen tahsili için, strateji geliştirme birimi veya taşradaki ilgili takip birimince kamu idaresini temsile yetkili hukuk birimine gönderilir" hükmü düzenlenmiş olup, "Kamu Zararından Doğan Alacakların Tahsil Şekilleri" başlıklı 12. Maddesinde de tespit edilen kamu zararlarının "a) Rızaen ve sulh yolu ile ödenmek, b) 22/4/1926 tarihli ve 818 sayılı Borçlar Kanunu hükümlerine göre takas yapılmak, c) 2004 sayılı Kanun hükümleri uygulanmak" suretiyle tahsil edileceği hususu hüküm altına alınmıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden, davacının, devlet memuru olarak çalışmaktayken 2006 yılının Haziran ayında emekliye ayrıldığı, daha sonra Kamu Personeli Seçme Sınavına girerek bu sefer 4/B'li sözleşmeli personel olarak 11.07.2007 tarihinde Muş Devlet Hastanesinde çalışmaya başlamasına rağmen bu durumu davalı idareye bildirmediği gerekçesiyle 01.08.2007-31.12.2012 tarihleri arasında yersiz ödendiği belirtilen toplam 89.706,68 TL tutarlı emekli maaşlarının yasal faiziyle birlikte geri istenilmesine ilişkin 26.12.2012 tarih ve 16760878 sayılı işlemin tesis edilmesi üzerine, bu işleme karşı Muş 1. İş Mahkemesi'nde (İş Mahkemesi Sıfatıyla) dava açtığı, anılan Mahkemenin 03.01.2017 günlü, E:2016/523, K:2017/8 sayılı kararıyla uyuşmazlığı çözme görevinin idari yargının görev alanında olduğu belirtilerek davanın görev yönünden reddine karar verilmesi üzerine, davacı tarafından, yersiz ödeme yapıldığı gerekçesiyle 89.706,68 TL'nin geri istenilmesine ilişkin işlemin iptali istemiyle yasal süresi içinde bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda, 5510 sayılı Kanun'un 101. maddesinde, aksine hüküm bulunmayan hallerde bu Kanun'un uygulanması ile ilgili uyuşmazlıkların iş mahkemesinde görüleceğinin belirtildiği, yersiz yapılan emekli aylığı ödemelerinin geri istenilmesini düzenleyen 96. maddesinde de uyuşmazlıkların çözümü konusunda idare mahkemelerinin görevli olduğuna ilişkin özel bir düzenleme bulunmadığı gibi yukarıda metnine yer verilen yönetmeliklerde de yersiz ödemeden kaynaklanan kamu alacaklarının genel hükümlere göre tahsil edileceği kuralının düzenlendiği anlaşıldığından, davanın görüm ve çözümünde adli yargı merciilerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle; adli yargının görev alanına giren davada Mahkememizin görevli olmaması ve Muş 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin (İş Mahkemesi Sıfatıyla) E:2016/523, K:2017/8 sayılı dosyasında görevsizlik kararı verilmiş olması nedeniyle, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 19. maddesi uyarınca Muş 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin (İş Mahkemesi Sıfatıyla) E:2016/523, K:2017/8 sayılı dava dosyası temin edilerek görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine…" karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Ahmet Tevfik ERGİNBAY, Suna TÜRE, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN ve Birgül KURT'un katılımlarıyla yapılan 23.10.2017 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Yasa'nın 14. maddesine göre olumsuz görev uyuşmazlığı bulunduğunun ileri sürülebilmesi için davanın "tarafları, konusu ve sebebinin aynı" olması koşulunun öngörülmüş bulunması karşısında ve adli yargı yerinde menfi tespit davası; idari yargı yerinde ise işlemin iptali şeklinde istem kurgulanmış ise de; her iki yargı yerinde davacının esasen, "yersiz ödendiği ileri sürülen emekli maaşlarının adına borç çıkarılmasına ilişkin işlemin iptalini amaçladığı" gözetildiğinde, bu açıdan görev uyuşmazlığının doğduğu; idari yargı dosyasının Mahkemece, ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hâkim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, devlet memuru olarak çalışmaktayken emekliye ayrılan ve daha sonra sözleşmeli personel olarak çalışmaya devam eden davacıya, emekli maaşlarının yersiz ödendiğinden bahisle tesis edilen borç tahakkuku işleminin iptali istemine ilişkin bulunmaktadır.

5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 30.maddesinde; "Cumhurbaşkanı tarafından atananlar, Başbakan tarafından atananlar, Bakanlar Kurulu kararı veya müşterek kararnameyle atanan veya görevlendirilenler, Türkiye Büyük Millet Meclisince yapılan seçimler sonucunda görev verilenler ile yükseköğretim kurumlarının öğretim üyeliklerine ve Sağlık Bakanlığının tabip ve uzman tabip kadrolarına yapılacak atamalar hariç olmak üzere, herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik veya yaşlılık aylığı alanlar, genel bütçeye dahil dairelerin, katma bütçeli idarelerin, döner sermayelerin, kefalet sandıklarının, sosyal güvenlik kurumlarının ve bütçeden yardım alan kuruluşların kadrolarına açıktan atanamazlar. Diğer kanunların bu fıkraya aykırı hükümleri uygulanmaz.

Herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik veya yaşlılık aylığı alanlar bu aylıkları kesilmeksizin; genel bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler, döner sermayeler, fonlar, belediyeler, il özel idareleri, belediyeler ve il özel idareleri tarafından kurulan birlik ve işletmeler, sosyal güvenlik kurumları, bütçeden yardım alan kuruluşlar ile özel kanunla kurulmuş diğer kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşları, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bunların bağlı ortaklıkları ile müessese ve işletmelerinde ve sermayesinin %50'sinden fazlası kamuya ait olan diğer ortaklıklarda herhangi bir kadro, pozisyon veya görevde çalıştırılamaz ve görev yapamazlar.

Diğer kanunların emeklilik veya yaşlılık aylığı almakta iken emeklilik veya yaşlılık aylıkları ve/veya diğer tazminatları kesilmeksizin atanmaya, çalıştırılmaya veya görevlendirilmeye izin veren hükümleri ile 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun ek 11 inci maddesine göre 1.1.2005 tarihinden önce alınmış Bakanlar Kurulu kararları uygulanmaz.

Bu maddenin ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri;

a) Cumhurbaşkanlığına seçilenler,

b) Dışarıdan Bakanlar Kurulu üyeliğine atananlar,

c) Yasama Organı üyeliğine seçilenler,

d) Mahalli idareler seçimleri sonucuna göre görev alanlar,

e) Sadece toplantı veya huzur ücreti ya da hakkı ödenen görevleri yürütenler ile yönetim ve denetim kurulu üyeliği ücreti karşılığında görevlendirilenler,

f) Yaş haddini aşmamış olmaları kaydıyla her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ders ücreti karşılığı ders görevi verilenler (üniversitelerde ders ücreti karşılığı ders görevi verilenler hakkında yaş haddini aşmamış olmaları kaydı aranmaz.),

g) Vakıf üniversitelerinde görev alanlar,

h) Özel kanunlarında emeklilik veya yaşlılık aylığı kesilmeksizin çalıştırılma veya görev yapma hakkı verilenlerden Cumhurbaşkanı tarafından atananlar, Başbakan tarafından atananlar, Bakanlar Kurulu kararı veya müşterek kararname ile atanan veya görevlendirilenler ve Türkiye Büyük Millet Meclisince yapılan seçimler sonucunda görev verilenler,

i) 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 60 ıncı maddesinin (a) fıkrası uyarınca Yasama Organı üyeliğinin bitiminden sonra öğretim üyesi olarak atanmış olanlar,

j) (Ek: 31/10/2016-KHK-678/20 md.; Değişik: 2/1/2017-KHK-681/72 md.) 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun ek 36 ncı maddesi kapsamında istihdam edilen ihtiyat pilotlar ile Milli Savunma Bakanlığı ve bağlı birimlerinde personel ve askeri öğrenci temin faaliyetine yönelik hizmetlerin yürütülmesi için görevlendirilen emekli subay ve astsubaylar,

k) (Ek: 17/4/2017-KHK-690/34 md.) 18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununun 74 üncü maddesine

göre görevlendirilen güvenlik korucuları,

Hakkında uygulanmaz. (1)

(Ek fikra: 10/1/2013-6385/2 md.) İkinci fıkraya göre emeklilik veya yaşlılık aylığı kesilenlerin sigortalılıklarının sona erdiği tarih yazılı istek tarihi kabul edilerek ilgili sosyal güvenlik kanunlarına göre aylıkları yeniden bağlanır." Hükmüne yer verilmiştir.

Dava dosyalarının incelenmesinden, davacının, Emekli Sandığına tabi devlet memuru/hemşire olarak 1974 tarihinde kamu görevine başladığı, 2006 yılının Haziran ayında emekliye ayrıldığı, daha sonra KPSS ile hemşire olarak, (4/b) sözleşmeli personel statüsünde, 506 sayılı Yasa kapsamında 11.07.2007 tarihinde Muş Devlet Hastanesine atandığı; 5335 sayılı Yasanın 30.maddesi kapsamında, 01.08.2007-31.12.2012 tarihleri arasında emekli aylıklarının yersiz ödendiğinden bahisle, faiziyle birlikte toplam 89.706,68 TL tutarlı borç tahakkuk ettirildiği ve Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 26.12.2012 tarih ve 16760878 sayılı işlemiyle, takip ve tahsili amacıyla Muş, Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne gönderildiği; davalı Kurum tarafından Muş İcra Dairesinde icra takibine başlanıldığı, davacının icra takibine itiraz ettiği ancak daha sonra itirazından feragat ettiği; davacının, adli yargıda, Emekli Sandığı (SGK) tarafından, ödenen emekli aylığının geri alınması istemiyle açılan icra takip dosyasında borçlu olmadığının ve emekli aylığının kesilmemesi gerektiğinin tespiti; idari yargı yerinde ise, davalı kurumun 26.12.2012 tarih ve 16760878 sayılı borç tahakkuk işleminin iptali istemiyle dava açtığı anlaşılmıştır.

31.5.2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 506, 1479, 2925, 2926 ve 5434 sayılı Kanunlar kapsamındaki hizmet akdine göre ücretle çalışanlar (Sosyal Sigortalılar), kendi hesabına çalışanlar (Bağ-Kur'lular), tarımda kendi adına ve hesabına çalışanlar (Tarım Bağ-Kur'luları), tarım işlerinde ücretle çalışanlar, (Tarım sigortalıları), devlet memurları ve diğer kamu görevlilerini (Emekli Sandığı İştirakçileri), geçici maddelerle korunan haklar dışında, sosyal güvenlik ve sağlık hizmetleri yönünden yeni bir sisteme tabi tutmuş, beş farklı emeklilik rejimini aktüeryal olarak hak ve hükümlülükler yönünden tek bir sosyal güvenlik sistemi altında toplamıştır. 5510 sayılı Kanunun iptali amacıyla açılan davada Anayasa Mahkemesi, 15.12.2006 tarih ve E: 2006/111, K: 2006/112 sayılı kararıyla, anılan Kanunun birçok maddesi ile birlikte, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine tabi olarak görev yapmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlilerini diğer sigortalılarla aynı sisteme tabi kılan (başta 4/c maddesi) hükümlerin iptaline karar vermiş; bu karardan sonra kabul edilen 17.04.2008 tarih ve 5754 sayılı Kanunla 5510 sayılı Kanunda düzenlemeler yapılmış ve anılan Kanuna eklenen Geçici 1 inci ve Geçici 4 üncü maddelerle, 5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 1 Ekim 2008 tarihinden önce 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında olanlar (memurlar ile diğer kamu görevlileri) ile bunların dul ve yetimleri hakkında, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacağı hüküm altına alınmıştır. 5754 sayılı Kanunun kimi hükümlerinin iptali istemiyle açılan dava Anayasa Mahkemesi'nin 30.3.2011 tarih ve E: 2008/56, K:2011/58 sayılı kararı ile reddedilmiştir.

5510 sayılı Kanunun 101 nci maddesinde yer alan "…bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür." bölümünün iptali istemiyle yapılan itiraz başvurusunda Anayasa Mahkemesi, 22.12.2011 tarih ve E: 2010/65, K: 2011/169 sayılı kararıyla (RG. 25.1.2012, Sayı: 28184) davayı redle sonuçlandırmakla birlikte; söz konusu kararın Mahkememiz önündeki uyuşmazlığa ışık tutacak şekilde şu gerekçeye dayandırmıştır: "…5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, evvelce olduğu gibi 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacaklar ve bunların emeklileri bakımından da aynı Kanun hükümleri uygulanmaya devam edecek; ancak 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlileri olarak çalışmaya başlayanlar ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacak ve haklarında 5434 sayılı Kanun değil, 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esaslar uygulanacak; ihtilaf halinde de adli yargı görevli bulunacaktır. 5754 sayılı Kanunun yürürlüğüyle birlikte, artık Sosyal Sigortacılık esasına göre faaliyet gösteren ve yaptığı, tesis ettiği işlem ve muameleler idari işlem sayılamayacak bir sosyal güvenlik kurumunun varlığından söz etmek gerekli bulunmaktadır. 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçisi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden ise Sosyal Güvenlik Kurumu'nun tesis edeceği işlem ve yapacağı muameleler idari işlem niteliğini korumaya devam edecek, bunlara ilişkin ihtilaflarda da evvelce olduğu gibi idari yargı görevli olmaya devam edecektir. Bu bakımdan 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden sonra, prim esasına dayalı yani sistemin içeriği ve Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerin niteliği göz önünde bulundurulduğunda, itiraz konusu kuralla, yargılamanın bütünlüğü ve uzman mahkeme olması nedeniyle Kanun hükümlerinin uygulanması ile ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünde iş mahkemelerinin görevlendirilmesinde Anayasa'ya aykırılık görülmemiştir. Ancak, yukarıda açıklandığı üzere 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce statüde bulanan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile ilgili sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasından doğan idari işlem ve idari eylem niteliğindeki uyuşmazlıklarda idari yargının görevinin devam edeceği açıktır…"

Yukarıda sözü edilen mevzuat hükümlerinin ve Anayasa Mahkemesi kararının birlikte değerlendirilmesinden, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, daha önce olduğu üzere 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacakları gibi bunların emeklilikleri bakımından da aynı Kanun hükümlerinin uygulanmaya devam edileceği; ancak, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanların ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacağı ve haklarında 5434 sayılı Kanunun değil 5510 sayılı Kanunun öngördüğü kural ve esasların uygulanacağı dolayısıyla ihtilafların da adli yargı yerinde çözümleneceği açıktır.

Kaldı ki; T.C. Anayasası'nın 158.maddesindeki "…diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır " hükmü uyarınca Anayasa Mahkemesi kararının bu uyuşmazlığın çözümünde esas alınacağı tartışmasızdır.

Bu durumda, 5510 sayılı Yasanın yürürlüğe girmesinden önce iştirakçi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanuna göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden Sosyal Güvenlik Kurumunca tesis edilen işlem ve yapacağı muamelelerin "idari işlem" ve "idari eylem" niteliğini korumaya devam edeceği, dolayısıyla, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2/1-a maddesinde belirtilen idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları ve tam yargı davaları kapsamında bulunan, 5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce devredilen T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğünden 5434 sayılı Kanun kapsamında aylık alan davacı tarafından, yeniden göreve girdiği için aylıklarının kesilerek yersiz almış olduğu aylıklarının adına borç çıkarılması işleminin iptali istemiyle açılan davanın, görüm ve çözümünün idari yargı yerinde görüleceği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Van 2. İdare Mahkemesinin 13.4.2017 gün ve E:2017/320 sayılı başvurusunun reddi gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Van 2. İdare Mahkemesinin 13.4.2017 gün ve E:2017/320 sayılı BAŞVURUSUNUN REDDİNE, 23.10.2017 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri	Ali	Ahmet Tevfik	Suna
NECİPOĞLU	ÇOLAK	ERGİNBAY	TÜRE

Üye	Üye	Üye
Alaittin Ali	Süleyman Hilmi	Birgül
ÖĞÜŞ	AYDIN	KURT